

När bränderna kom till gården

Bränderna i Australien har slagit hårt mot landets mjölkbönder, som redan innan hade en tuff vardag. Familjen Miller förlorade både djur och beten, när elden slog till mot gården.

Text & foto: Johan Augustin

● Rob Miller.

MILTON. Strax efter lunch på nyårsafton slog branden till mot gården Narrawilly. Eldhavet som hade plågat delstaten New South Wales sedan september nådde nu till mjölkgården - som ligger vid kusten i samhället Milton, arton mil söder om Sydney.

Gården drivs av Rob Miller och hans partner Carey-Ann Jackson och grundades av Rob Millers familj 1859. Familjen har sedan dess utvecklat den till ett produktivt företag med totalt 1000 mjölkkor, 800 kvigor och Australiens största renrasiga avelsbesättning av montbeliard, fördelat på två gårdar.

MEN VERKSAMHETEN drabbades hårt av bränderna. I början av december kunde Rob Miller och Carey-Ann Jackson se den svarta röken leta sig allt närmare Narrawilly. Rob Miller, som har drivit gården i 28 år, har aldrig tidigare upplevt

något liknande. Extrema temperaturer på omkring 48 grader under långa perioder och tio månaders torka hade lett till marker torra som fnöske, marker som annars är gröna och kända som bra betesmarker med vulkanisk jord, och där boskapsbetarna betar året runt.

- Det är första gången vi har bränder som kommer in på betesmarkerna, säger Rob Miller.

HAN ARBETADE DYGNET runt med att släcka bränderna under de veckor som de rasade runt gården. Den första nådde gården på nyårsafton och några dagar senare var det dags igen. Natten mellan den 4 och 5 januari kämpade gårdens invånare tillsammans med grannar mot två bränder som närmade sig från varsitt håll.

Den 10 januari var bränderna tillbaka ännu en gång. Genom att öppna luckorna till bevattningen

● Familjen Millers mjölkande kor kunde räddas genom att samlas i en fålla och bevattnas med sprinklers. Foto: Privat

● Flera gånger var bränderna precis i kanten av Narrawillys gårdscentrum.

Foto: Privat

”Regeringen måste erkänna klimatförändringarna och sätta in åtgärder nu.”

Rob Miller

och översvämma markerna med saltvatten från havet kunde elden hållas stängd och till slut stoppas samtidigt som brandmän från Sydney kämpade mot bränder i trädtopparna längs med den stora huvudvägen Princess Highway som gränsar mot gården i väster.

Inte förrän den 28 januari kunde gården andas ut igen, när de första regnen istället började komma.

TOTALT FÖRLORADE företaget omkring 160 kvigor som var ute på bete på en annan del av gårdens marker. Även en grupp sinkor påverkades så svårt av röken att en del av dem kastade sina kalvar. Men gårdens mjölkkor kunde räddas genom att samlas under tak och kylas med sprinklers. Familjens hus och gårdens byggnader klarade sig också från lågorna.

I början av februari fanns det fortfarande omkring 50 aktiva bränder i de två hårdast drabbade delstaterna New South Wales och Victoria, i de sydöstra delarna av landet. Därför välkomnar de australiensiska mjölkbönderna de skyfall som följde på bränderna.

Men de ekonomiska kostnaderna för brän-

derna beräknas bli de mest omfattande i landets historia. Summan är det ingen som vet ännu, men tidiga beräkningar uppger över 30 miljarder kronor. Över tio miljoner hektar skog och jordbruksmark har brunnit, vilket motsvarar nästan en fjärdedel av Sveriges yta.

Enbart på landets största ö - Kangaroo Island - dog 100 000 får i bränderna, och på fastlandet har 25 000 boskapsdjur dött. Enligt branschorganisationen NSW Farmers har 17 000 kor och får, varav 1 000 mjölkkraskvigor, fått sätta livet till bara i den egna delstaten - vilket kan få effekter på landets mjölkproduktion. Många gårdar har förlorat sina betesmarker, stängsel, fodertillgång och är fortfarande utan el - vilket förhindrar produktionen.

NÄR HUSDJUR BESÖKER Narrawilly den 8 februari öppnar sig himlen. För första gången på nästan ett år är regnet tillbaka.

Rob Miller ser trött ut. De senaste sex veckorna har varit en mental och fysisk berg-och dalbana med stressen som bränderna har inneburit. Den långvariga torkan med de kulminerande bränderna innebär en kraftig ekonomisk uppförbacke för honom och andra

6000

mjölkbönder, cirka, finns det i Australien, 2700 har lagt ner det senaste årtiondet.

➔ mjölkbönder som redan kämpar mot låga mjölkpriser och uttorkade betesmarker.

FÖRUTOM KVIGOR och kalvar, uppskattar Rob Miller att han förlorat två tredjedelar av sina 450 hektar betesmarker och skog och större delen av sina stängsel - kostnaden för enbart dessa uppgår till över en miljon kronor. Gårdens mjölkproduktion har gått ner med en fjärdedel, till cirka 17 liter per mjölkko om dagen samtidigt som mastiterna har ökat med flera hundra procent. Med allt bete förstört måste gården köpa in foder till en kostnad av 70 000 kronor om dagen - en extra månads-kostnad på över två miljoner kronor.

- Det är räkningar som vi inte har betalat än, säger Rob Miller.

För att kompensera för bortfallet har han sålt 75 avelskvigor till Kina, för motsvarande 10 000 kronor per djur, och köpt in motsvarande för egen rekrytering.

Gården har också varit tvungen att skära ner på de 15-talet anställda, istället har Rob Miller och Carey-Ann Jackson tagit på sig en allt yngre arbetsbörda och fått ställa in sin egen semester.

- Jag känner mig tio år äldre, säger 56-åriga Rob Miller, som planerar att gå i pension inom fem år.

Trots att han kommer att få ut omkring en halv miljon kronor genom den federala regeringens stödpaket, räcker de pengarna inte på långa vägar.

- Jag är tvungen att låna upp till en halv miljon dollar (3,2 miljoner kronor) under 2020, suckar Rob Miller.

LÖSNINGEN ÄR ENLIGT honom ett högre mjölkpris. Tillsammans med NSW Farmers för Rob Miller en dialog med matvarukedjorna om att höja

priset på mjölk från cirka 7,8 till 9,75 kronor litern.

- Om vi bönder kan få behålla hälften av literpriset är det lönsamt och hållbart, men som det ser ut nu så pressar butikerna ner priset för att locka kunderna, medan priset på kött och grönsaker går upp, säger han.

Rob Millers två tonårsdöttrar vill inte ta över gården, de ser ingen framtid i yrket, och deras beslut återspeglar den svåra verkligheten för Australiens mjölkbönder. Allt mindre marginaler och ett torrare klimat gör det svårare att överleva ekonomiskt, vilket har lett till att 2700 gårdar har lagts ner det senaste årtiondet. De knappt 6000 mjölkbönder som finns kvar i landet ska övervinna ett landskap som blir allt svårare att hantera. Rob Miller kallar det torrare och varmare klimatet för ett "climate break down", en klimatkollaps.

Narrawilly farm

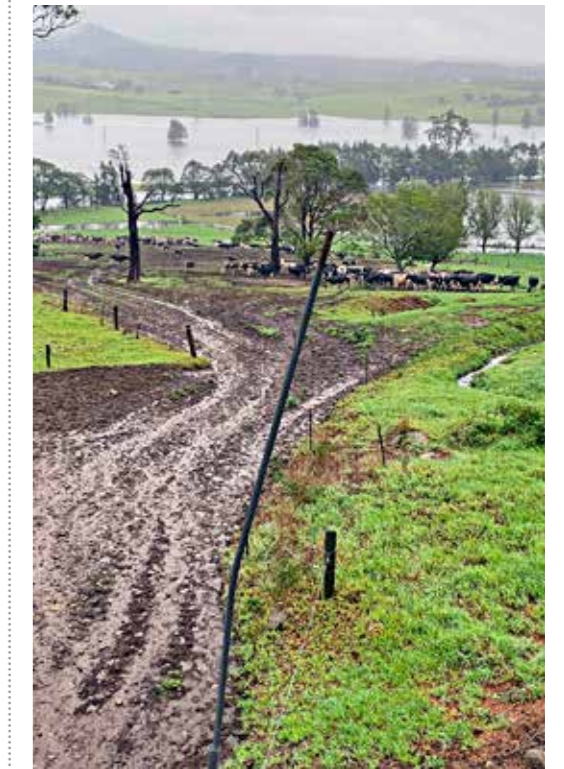
Gårdar: Narrawilly och Croobyar. **Besättning:** Sammanlagt 1000 mjölkande holstein och 800 kvigor. Företaget har också en renrasig besättning av montbeliarde och säljer embryon över hela Australien. **Avel:** Omkring 700 djur semineras säsongvis med början i maj. Övriga djur betäcks med tjur. Samtliga kvigor semineras med SRB. **Mjölkning:** Grop med plats för 80 kor. Årlig avkastning normalt 10 000 liter per ko, fett 3,8% och protein 3,2%. Räkna med en minskning till 6000-7000 liter per ko under 2020.

● **Regnet som kom under februari var välkommet.**

- Regeringen måste erkänna klimatförändringarna och sätta in åtgärder nu, säger han.

FÖR ATT FÖRBYGGA INFÖR kommande bränder vill Rob Miller se egna solpaneler med batterier som kan säkerställa el och en utvecklad infrastruktur för vägtransporter. Under bränderna stängdes många vägar, vilket i sin tur ledde till att mjölk inte kunde transporteras från gården och fick hållas ut, och att foder inte nådde gården. Han vill också ha ett särskilt nationellt räddningsteam, som ska

● I februari fick Narrawilly mer regn på ett dygn än de tio månaderna dessförinnan.

rycka ut vid likande katastrofer. Dagen efter Husdjurs besök på Narrawilly farm berättar Rob Miller över telefon att det har kommit 300 millimeter regn under 48 timmar.

- Vi har fått mer regn det senaste dygnet än under tio månader, de brända markerna står en meter under vatten, säger han och fortsätter:

- Vi behöver regn, men inte så här mycket.

Trots läget är Rob Miller positiv.

- Solen kommer snart och då kommer gräset växa upp snabbt igen. 🌱

Transportskruvar & kraftfodersilor

Vi säljer och projekterar kompletta silosystem för lagring och hantering av foder och spannmål. Med våra flex, rör och u-skruvar flyttas materialet mycket enkelt mellan punkt A & B.

Välkommen!